

М.М. Пучко,
студент-бакалавр гр ЕФІ- 42.
Науковий керівник – ст. викл. Курило О.Б.

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ДОЛАРИЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ РОЗШИРЕННЯ ПРИСУТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ БАНКІВ

Характерною особливістю української економіки, як і багатьох інших перехідних економік, є її істотна доларизація. За даними НБУ, тільки за останній рік вона значно підвищилася.

Головна причина доларизації – це підвищення темпів інфляції порівняно з курсовою динамікою, що визначає менш стабільний рівень реальної дохідності гривневих фінансових інструментів порівняно з доходами на фінансові активи, деноміновані в іноземній валюті, а також стабільніші відсоткові ставки за кредитами й депозитами в іноземній валюті, ніж у національній.

У доларизованій економіці, де одночасно іноземна й національна валюти виконують функції грошей, деформується дія каналів трансмісійного монетарного механізму, що підвищує невизначеність в монетарній сфері, посилює вплив монетарних коштів і ризику боргової кризи.

Потреби української економіки в активнішому залученні ресурсів іноземних банків зумовлені недостатнім рівнем капіталізації, потребою у прискореному розвитку фінансових ринків; залучення сучасних банківських технологій і досвіду банківського менеджменту як передумов для подальшого розвитку національної фінансової системи і підвищення прибутковості.

Проте, зважаючи на структуру основних мотивів приходу іноземних банків в Україну, за відсутності виваженої стратегії відкриття внутрішнього ринку банківських послуг, розробленої з урахуванням інтересів України, наслідки приходу іноземного банківського капіталу можуть набути насамперед негативного забарвлення [1].

У жовтні 2008 року курс долара значно підвищився на міжбанківському валютному ринку – до 5,7 грн./\$, що змусило банкірів підняти в багатьох обмінних пунктах котирування готівкового долара з 5,8 до 5,95 грн./\$. На думку експертів, зростання курсу долара пов'язано із дефіцитом валюти [2].

Ті нові тенденції, які ми спостерігаємо в курсовій політиці, вплив світової фінансової кризи й різке укріплення долара на світових ринках вимагають прийняття нових рішень, які не були взяті до уваги під час встановлення прогностичного показника національної грошової одиниці.

Падіння курсу гривні на міжбанківському валютному ринку є тимчасовим явищем і викликоно панікою серед нерезидентів, які через кризу на міжнародних фінансових ринках вирішили вивести капітали з України. Голова правління НБУ запевняє, що в Нацбанку є багато інструментів зі зміцнення курсу гривні, зокрема використання стиснення ліквідності, співпраця з урядом України в рамках антиінфляційного меморандуму [3].

НБУ увів обмеження дострокової видачі депозитів, а також заборонив відхилення між курсом купівлі і продажу готівкової іноземної валюти більш ніж на 5 %. У сфері валютних операцій НБУ дозволив банкам здійснювати операції закупівлі однієї іноземної валюти за іншу іноземну валюту винятково за умови, що обидві такі валюти входять до однієї групи класифікатора валют Нацбанку [4].

Враховуючи вищевказані проблеми доларизації України, слід орієнтуватися на активніше використання механізмів державної підтримки пріоритетних напрямів кредитування, передусім інноваційно-інвестиційних проектів, суб'єктів малого підприємництва. Розвиток такого шляху банківської системи дає можливість більшою мірою відповідати необхідності забезпечення її самостійності як незалежної держави із міцною банківською системою і сильною валютою [1].

1. <http://www.niss.gov.ua/Monitor/Marrch/01.htm>. 2. <http://www.grinchuk.lviv.ua/book/55/2138.html>. 3. <http://multimix.com.ua/publ/77-1-0-107>. 4. <http://www.grinchuk.lviv.ua/book>.